

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

07 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de inculpat și de avocații Denis Duca și Igor Ciuru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 aprilie 2018, în cauza penală în privința lui:

Baricica Victor xxxx,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 09.08.2017 – 16.10.2017;

Instanța de apel: 08.12.2017 - 04.04.2018;

Instanța de recurs: 30.07.2018- 07.11.2018;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei din 16 octombrie 2017, cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, Baricica Victor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 5 (cinci) ani închisoare, iar conform art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate pe un termen de probă de 5 (cinci) ani.

S-a dispus încasarea de la Baricica Victor în contul statului suma de 320 lei cu titlu de cheltuieli judiciare suportate pe prezenta cauză penală.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, la 17 iunie 2017, Baricica Victor aflându-se în drum în s. Rădoaia, r-nul Sîngerei, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în urma unui conflict apărut anterior cu vecinul Topală Victor, a.n. xxxx, locuitor al s. xxxx, având intenția de a aplica violența fizică față de ultimul, folosindu-se de un cuțit pe care îl avea la îndemână cu dimensiunea medie, în mod intenționat i-a aplicat o lovitură în regiunea abdomenului provocându-i leziuni corporale.

Potrivit raportului de expertiză judiciară nr.129D din 26.06.2017 lui Topală Victor i-au fost depistate următoarele leziuni corporale: plagă tăiată penetrată a abdomenului cu lezarea intestinului subțire, ce corespund vătămării corporale grave.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către partea vătămată Topală Victor, prin care a solicitat casarea acesteia în latura pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea

unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată pedeapsă sub formă de închisoare.

În motivarea apelului a indicat că:

- instanța de fond l-a recunoscut vinovat pe Baricica Victor de comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, dar în mod nejustificat, invocând drept temei art.90 Cod penal, instanța a suspendat condiționat executarea pedepsei;

- potrivit art. 90 Cod penal, unul din elementele necesare suspendării condiționate a executării pedepsei constituie personalitatea inculpatului, însă instanța de fond nu a indicat niciun motiv care l-ar caracteriza pozitiv pe inculpat. Inculpatul nu se caracterizează pozitiv în timp ce a mai săvârșit anterior infracțiuni, a fost condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei. Această condamnare cu suspendarea aplicată inculpatului îl va stimula pe acesta să săvârșescă infracțiuni similare în mod continuu, or, unul din elementele necesare pentru suspendarea executării pedepsei este ca instanța trebuie să țină cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat;

- inculpatul nu a restituit prejudiciile cauzate prin infracțiune și chiar refuză restituirea lor, iar acest fapt nicidecum nu-l caracterizează pozitiv și nu demonstrează căința sinceră a acestuia vizavi de faptele comise și deși partea vătămată a menționat în cadrul examinării cauzei că pretinde acoperirea prejudiciului material și moral suportat, acestea nefiind acoperite de către inculpat, instanța a omis să se expună asupra acestui fapt, favorizând inculpatul prin aplicarea neîntemeiată a prevederilor art.90 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 aprilie 2018, a fost admis apelul declarat, casată parțial sentința instanței de fond și pronunțată o nouă hotărâre, prin care Baricica Victor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 4 (patru) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 320 lei de la inculpat a fost respinsă, ca neîntemeiată.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1 Colegiul penal a reținut că, în privința inculpatului instanța de fond a aplicat o pedeapsă prea blândă, care nu este echitabilă faptei infractorice comise, nu corespunde împrejurărilor cauzei și normelor legale și nu va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, astfel există temei legal pentru casarea sentinței în latura aplicării pedepsei inculpatului, dat fiind că la soluționarea chestiunii respective nu s-a acordat deplină eficiență dispozițiilor art.art.61,75 Cod penal privitor la scopul pedepsei penale și criteriile generale de individualizare a pedepsei.

Prima instanță, luând în considerație că inculpatul s-a căit sincer de cele săvârșite, se caracterizează pozitiv, are trei copii minori, a conchis că e necesar de a-i

stabili pedeapsă cu aplicarea art.90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei, însă studiind materialele dosarului, în raport cu concluziile instanței de fond, Colegiul penal a considerat, că la adoptarea soluției în partea stabilirii pedepsei inculpatului, instanța de fond nu a ținut cont de toate criteriile de individualizare a pedepsei și incorect a conchis de a aplica prevederile art. 90 Cod penal în privința vinovatului, or, acesta a săvârșit infracțiunea prevăzută la art.151 alin.(1) Cod penal, care potrivit art.16 alin.(4) Cod penal este gravă, nu este la prima abatere, anterior fiind judecat, inclusiv și pentru o infracțiune similară (art.95 alin.(2) Cod penal), benevol nu a recuperat părții vătămăte cheltuielile suportate de tratament medical în urma cauzării vătămărilor corporale grave.

Astfel, în opinia Colegiului, inculpatul Baricica Victor nu întrunește condițiile necesare pentru a se dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei numite și respectiv aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, nu este proporțională cu faptele prejudiciabile săvârșite.

Totodată, Colegiul penal a indicat, că va respinge solicitarea procurorului de încasare de la inculpatul Baricica Victor cheltuielile judiciare în sumă de 320 lei, deoarece potrivit art.100 alin.(2) Cod de procedură penală și art.6 par.2) a Convenției, sarcina probațiunii e pusă în seama organului de urmărire penală, persoana acuzată de un delict beneficiind de „prezumția nevinovăției”, stipulată la art.8 Cod de procedură penală.

Astfel, ținând cont de faptul, că expertiza medico-legală a fost ordonată de către organul de urmărire penală în vederea constatării gradului vătămărilor corporale cauzate părții vătămăte, care la rândul său au determinat încadrarea juridică a faptei, acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, pusă în sarcina părții acuzării, Colegiul a considerat ca fiind neîntemeiat argumentul invocat de procuror.

5. Împotriva deciziei a declarat recurs ordinar inculpatul, solicitând casarea acesteia, cu menținerea sentinței instanței de fond.

În motivarea recursului, inculpatul făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a invocat că, instanța de apel neîntemeiat a motivat că Baricica Victor nu întrunește condițiile necesare pentru a se dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei numite, fără a lua în considerație că și-a recunoscut vina, se caracterizează pozitiv la locul de trai și are la întreținere trei copii minori.

5.1. Recurs ordinar a depus și avocatul Duca Denis în numele inculpatului, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței, din motiv că:

- instanța de apel a admis apelul părții vătămăte, fără a ține cont că inculpatul are la întreținere trei copii minori, deoarece soția acestuia este plecată peste hotare și odată cu luarea acestuia de sub strajă, trebuia anunțată autoritatea publică locală despre

faptul că copii minori au rămas fără supraveghere;

- instanța în mod eronat a indicat că inculpatul nu a recuperat părții vătămate cheltuielile suportate pe tratament medical în urma cauzării vătămarilor corporale grave, deoarece acesta i-a propus lui Topală Victor o sumă de 5000 lei, pe care ultimul i-a refuzat invocând că dorește 10000 lei, iar acțiune civilă pe cauza dată nu a depus;

- la individualizarea pedepsei instanța nu a luat în considerație că inculpatul și-a recunoscut vina și a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, iar stabilirea ca circumstanță agravantă faptul că acesta anterior a fost judecat este eronată, deoarece antecedentul penal este stins și prin urmare, nu există nici un raționament ca inculpatul să-și execute pedeapsa în penitenciar.

5.2. Recurs ordinar împotriva deciziei a depus și avocatul Ciuru Igor în numele inculpatului, solicitând casarea acesteia, cu menținerea sentinței instanței de fond.

În motivarea recursului avocatul a invocat că, instanța de apel neîntemeiat a motivat că Baricica Victor nu întrunește condițiile necesare pentru a se dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei numite, fără a lua în considerație că și-a recunoscut vina, se caracterizează pozitiv la locul de trai, are la întreținere trei copii minori, iar antecedentele penale sunt stinse.

6. Referință pe marginea recursurilor a depus procurorul care s-a pronunțat pentru inadmisibilitatea acestora, recursurile inculpatului și a avocatului Duca Denis sunt vădit neîntemeiate și lipsite de temeiuri legale, iar recursul avocatului Ciur Igor nu îndeplinește cerințele de conținut din motiv că mandatul său nu este semnat de către inculpat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestora conform prevederilor art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, care stipulează că *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că acesta este vădit neîntemeiat.*

Potrivit textului recursurilor declarate recurenții au indicat ca erori de drept pct. 6) și 10) alin. (1) al art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală și reieșind din faptul că au invocat motive similare, Colegiul penal urmează a se expune concomitent asupra acestora.

Colegiul penal reține că, conform art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, însă instanța de recurs precizează că recurenții referindu-se la*

pct. 6 din norma menționată, indicând că *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, nu și-au argumentat motivul arătat, ceea ce rezultă că acesta este introdus cu titlu declarativ și urmează a fi respins ca neîntemeiat.

În ce privește argumentul care reprezintă eroarea de drept prevăzută la pct. 10), conform căruia *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Colegiul reține, că recurenții sunt de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului și critică decizia instanței de apel numai cu referire la pedeapsa stabilită solicitând aplicarea art.90 Cod penal.

Analizând temeiul invocat, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, Colegiul consideră că, în prezenta speță acesta nu și-a găsit confirmarea, iar instanța de apel la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului și-a motivat just soluția adoptată, ținând cont de prevederile art. art. 61,75 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală. Pedeapsa stabilită inculpatului este echitabilă, legală și bine individualizată, aplicată în limitele fixate în partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale ale aceluiași Cod, ținându-se cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acestuia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei și cuantumului pedepsei. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul și prin urmare, instanța de apel corect a ajuns la concluzia că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în privința lui Baricica Victor poate fi atins doar prin stabilirea pedepsei sub formă de închisoare.

În ce privește argumentele cu privire la posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, Colegiul le consideră neîntemeiate, deoarece analizând decizia atacată, se constată că instanța de apel și-a motivat soluția în ce privește stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă în privința inculpatului, concluzionând că nu este rezonabilă aplicarea pedepsei condiționate.

Or, inculpatul a săvârșit infracțiunea prevăzută la art.151 alin.(1) Cod penal, care potrivit art.16 alin.(4) Cod penal este gravă, acesta nu este la prima abatere, anterior fiind judecat, inclusiv și pentru o infracțiune similară (art.95 alin.(2) Cod penal),

benevol nu a recuperat părții vătămate cheltuielile suportate de tratament medical în urma cauzării vătămarilor corporale grave.

Astfel, Colegiul reține în cauză că, inculpatul Baricica Victor nu întrunește condițiile necesare pentru a se dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei numite și respectiv aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, nu este proporțională cu faptele prejudiciabile săvârșite.

Prin urmare, Colegiul concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie întemeiată și motivată prin casarea soluției instanței de fond în latura aplicării pedepsei, care a aplicat în privința inculpatului o pedeapsă privativă de libertate, pedeapsă care răspunde scopului de corectare și reeducare a inculpatului prevăzut de art. 61 Cod penal și care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, iar argumentul privind aplicarea pedepsei non privative de libertate devenind vădit neîntemeiat.

În consecință, Colegiul conchide că hotărârea recurată corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, este întemeiată, iar temeiurile invocate nu persistă în cauză. Argumentele invocate de recurenți nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate și prin urmare, prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursurilor declarate, pe motiv că acestea sunt vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de inculpat și de avocații Denis Duca și Igor Ciuru împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 aprilie 2018, în cauza penală în privința lui Baricica Victor, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 28 noiembrie 2018.

Președinte:

Elena Covalenco

Judecători:

Liliana Catan

Iurie Diaconu